

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

JERZY BANKA

WICEPREZES

28.03.2013

3.3.1/5301

00050036161

Warszawa, 29 marca 2013 r.

Pan
Andrzej Jakubiak
Przewodniczący
Komisja Nadzoru Finansowego

Szanowny Panie Przewodniczący,

w imieniu Związku Banków Polskich chciałbym podziękować Panu Przewodniczącemu za podjęcie przez Urząd Komisji ważnych dla sektora bankowego, a wcześniej zgłaszanych i postulowanych na różnych forach od 2005 roku tematów odnoszących się do refinansowania portfeli wierzytelności hipotecznych. Zdajemy sobie sprawę z istotności problematyki, z uwarunkowań rynkowych, prawnych, a także organizacyjnych. Dziękując za możliwość uczestniczenia w pierwszym, mamy nadzieję, etapie identyfikacji barier, wyrażamy nadzieję, iż dalsze prace znajdą swój wyraz w propozycji konkretnych zapisów regulacyjnych. Deklarujemy swój pełny udział w dalszych niezbędnych i pilnych pracach Zespołu.

W uzupełnieniu do zgłaszanych przez przedstawicieli Związku Banków Polskich postulatów i propozycji w trakcie prac Zespołu roboczego ds. rozwoju rynku publicznego długoterminowych bankowych instrumentów dłużnych oraz dyskusji w dniu 22 marca 2013 r. na posiedzeniu Komitetu Sterującego omawiającego wyniki prac trzech grup roboczych – ds. emisji listów zastawnych, ds. sekurytyzacji i ds. emisji długoterminowych obligacji własnych przez banki, Związek Banków Polskich przekazuje swoje uwagi do raportów końcowych tych grup roboczych.

Jednocześnie pragnę podkreślić następujące podejście sektora bankowego do tworzenia warunków refinansowania portfeli wierzytelności hipotecznych długoterminowymi instrumentami rynku kapitałowego:

(1) Warunki rynkowe, czyli koszt pozyskania kapitału, transparentność, bezpieczeństwo i jakość instrumentów powinny być podstawowymi elementami oceny wyboru sposobu refinansowania wybranego przez banki. Tym samym banki powinny mieć możliwość dostępu do wszystkich trzech instrumentów refinansowania w oparciu o te kryteria. Przykłady z innych rynków europejskich potwierdzają słuszność takiego

podejścia. Wybór instrumentu refinansowania portfeli wierzytelności hipotecznych praktycznie na żadnym rozwiniętym rynku nie jest oparty wyłącznie o jeden model. Modele bankowości hipotecznej takich krajów jak Francja, Niemcy, Dania, czy Szwajcaria stanowią połączenie różnych rozwiązań – nie są na przykład wyłącznie oparte o jeden model banków specjalistycznych, jak zaznaczono w raporcie Grupy ds. emisji listów zastawnych. Wybór modelu bankowości specjalistycznej przez banki musi być przede wszystkim oparty o porównanie kosztów wszystkich dostępnych instrumentów refinansowania.

(2) Podstawową kwestią, która nie jest, naszym zdaniem, wyraźnie dookreślona w raportach jest transfer hipoteki. Bariera ta jest najważniejszą barierą zarówno w transakcjach sekurytyzacyjnych, jak i w nabywaniu portfeli przez banki hipoteczne. „Nierozwiązywalność” tego problemu przez tyle lat nie wynika z braku koncepcji lub propozycji. Przykłady różnych modeli zastosowanych w innych krajach (Niemcy – Rejestr Transferu „Refinanzierungsregister”, Francja - Caisse de Refinancement de l’Habitat, Węgry – dług gruntowy) nie są w wystarczającym stopniu wzięte pod uwagę, oceniając wyniki prac Grup. Bez rozwiązania tego problemu, inne ułatwienia, wskazywane i ewentualnie wprowadzone w życie w najbliższej przyszłości, nie spowodują oczekiwanego efektu – wykorzystania listów zastawnych lub transakcji sekurytyzacyjnych (cesja wierzytelności) do refinansowania. W tym przypadku niezbędne jest pilne włączenie się do prac nad rozwiązaniami decyzyjnymi przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości.

(3) Należy zwrócić uwagę, dla wszystkich trzech instrumentów przepisy podatkowe nie sprzyjają emisji, transferowi, nabyciu i obsłudze wierzytelności i emitowanych na ich podstawie nabywanych przez inwestorów papierów wartościowych. Naszym zdaniem niezbędne jest kompleksowe podejście do problematyki podatkowej, odnosząc się do wszystkich instrumentów refinansowania portfeli hipotecznych.

(4) Ponieważ obligacje własne banków, z uwagi na konstrukcję, nie mogą być zabezpieczone na hipotecę lub wierzytelnościami hipotecznymi, podstawowym elementem ich oceny przez inwestora jest dopuszczenie ich do transakcji REPO z bankiem centralnym. Sektor bankowy postuluje, aby w momencie przygotowywania emisji istniała możliwość wstępnej bezpośredniej konsultacji w sprawie wymaganych przez bank centralny warunków co przyczyniłoby się do strukturyzowania emisji zgodnie z zaleceniami. Samo podjęcie wiążącej decyzji banku centralnego o dopuszczeniu danej emisji do transakcji REPO byłoby oczywiście niezależne od wyników wcześniejszych konsultacji.

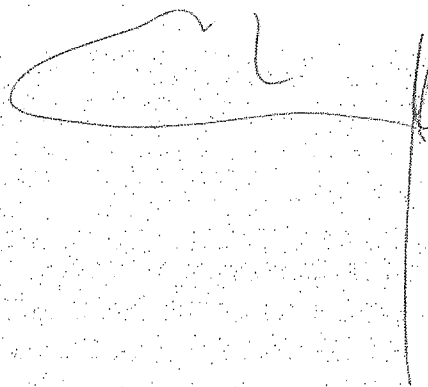
(5) Pragniemy także podtrzymać nasz postulat dotyczący bezpośredniego dostępu banków do rynku zorganizowanego w zakresie nieskarbowych papierów dłużnych (obligacji własnych banków) czyli do prowadzenia działalności i usług inwestycyjnych w ramach zezwolenia udzielanego na podstawie ustawy Prawo bankowe. Z punktu widzenia efektów, które powinny przynieść zmiany legislacyjne wypracowane przez trzy grupy robocze, niezbędne jest stworzenie takiej możliwości co najmniej w stosunku do alternatywnego systemu obrotu dla inwestorów hurtowych (o większej wartości jednostek transakcyjnych). Kwestia ta ma nie tylko charakter teoretyczny, ale stanowi

także bardzo praktyczne utrudnienie na przykład dla rozwoju prowadzonego przez Giełdę Papierów Wartościowych i BondSpot rynku CATALYST. Stawia ona także polskie banki działające w tym obszarze w bardzo niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej wobec instytucji kredytowych (nawet w ramach tej samej grupy kapitałowej), które działają w oparciu o legislację innych państw członkowskich UE

(6) W trakcie prac ZBP wskazywał, iż w przypadku nabywania portfela wierzytelności hipotecznych przez bank specjalistyczny w celu refinansowania listem zastawnym może powstać ryzyko prawne związane z interpretacją art. 105.1. Ustawy prawo bankowe, w którym użyte określenie o obowiązku banku udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie „w jakim te informacje są niezbędne” w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz nabywaniem i zbywaniem wierzytelności. Ryzyko takie nie musi stanowić przeszkody w transakcji, ale z ostrożności procesowej należy wskazać, iż nie jest określone jakie szczegółowe informacje bank sprzedający mógłby udostępnić innemu bankowi zgłaszającemu chęć nabycia tego portfela, a które to informacje byłyby niezbędne do przeprowadzenia analizy portfela wierzytelności przed przystąpieniem do samej transakcji nabycia. Przy czym analiza wstępna portfela nie musi doprowadzić do zawarcia umowy sprzedaży / nabycia portfela, upoważniającej do udzielenia informacji.

Pragnę też wyrazić nadzieję, iż dalsze prace związane z usuwaniem zidentyfikowanych we wszystkich raportach barier przyniosą konkretne propozycje rozwiązań prawnych, których wprowadzenie przyczyni się do jeszcze lepszego funkcjonowania systemu bankowego w Polsce.

Łączę wyrazy szacunku

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long vertical stroke on the right side.